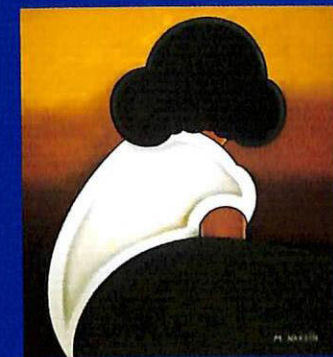

[illegible]

Rama IX Art Museum Foundation

Phanee Metongkum
Untitled
44 x 56 cm.
Mixed Media
1998

Morrakot Naksin
Waiting I
100 x 110 cm.
Oil on Canvas
2003

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการ “ศิลปะร่วมสมัย ไทย-เนเธอร์แลนด์”

เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ 400 ปี

ความสัมพันธ์ ไทย-เนเธอร์แลนด์

โดย

ชวลิต เสริมปรุ่งสุข

ภาณุ มีทองคำ

มรกต นาคสินธุ์

•

ยอน มอนเตน

ชเวด บัคเคอร์

เลดี้ ลีอา เอ็ม เอ คิงยอน ลาร์อักเคอร์

ระหว่างวันที่ 18 มกราคม - 14 มีนาคม 2547

ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรุงเทพมหานคร

■

“CONTEMPORARY THAI-DUTCH ART” EXHIBITION

in Celebration of 400 Years Thai-Dutch Relations

by Thai artists (partly) living in the Netherlands

and by Dutch artists (partly) living in Thailand :

Chavalit Soemprungsuk

Phanee Metongkum

Morrakot Naksin

•

Jan Montyn

Sjoerd Bakker

Lady Lea M.A. Dingjan Laarakker

18 January - 14 March, 2004.

At The Queen's Gallery, Bangkok.

สารจาก มีสเตอร์เจอร์ฮาร์ด เจ เอช ซี เครเมอร์
เอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ ประจำประเทศไทย

ปีพ.ศ. 2547 ถือเป็นการเฉลิมฉลองการครบรอบ 400 ปีแห่งความสัมพันธ์ประเทศเนเธอร์แลนด์ และประเทศไทย สัญญาระหว่างประเทศฉบับแรกเกิดขึ้นเมื่อสี่ศตวรรษที่แล้วระหว่างบริษัท ยูไนเต็ดอีสต์ อินเดีย และพระเจ้ากรุงสยามในสมัยกรุงศรีอยุธยาเมื่อครั้งยังเป็นเมืองหลวงของสยามประเทศ สัญญาเหล่านี้ทำให้ประเทศไทยและดัชท์ได้ค้นพบสมรภูมิทางการค้าและความร่วมมือระหว่างประเทศ การตั้งรกรากและตำแหน่งทางการค้าของชาวดัชท์เกิดขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้น ได้เปิดความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ สัญญาฉบับแรกๆ พัฒนาจากเพียงการแลกเปลี่ยนสินค้าไปเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านต่างๆ อันได้แก่ การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการต่อเรือการจัดการทางน้ำ การขนส่งสินค้าไทยสู่ภูมิภาคเอเชีย หรือแม้แต่ด้านศาสนาที่มีการนำพระสงฆ์จากประเทศศรีลังกามายังประเทศไทยทางเรือของบริษัทยูไนเต็ด อีสต์ อินเดีย

ความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกันยังก่อให้เกิดมิตรภาพและความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างสองชาติ ปัจจุบันประเทศไทยส่งออกสินค้าจำนวนมากสู่ประเทศเนเธอร์แลนด์และกลุ่มผู้ลงทุนชาวดัชท์ยังมีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีเที่ยวบินมากกว่าวันละสองเที่ยวจากทั้งสองประเทศที่นำนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังอีกทวีปศิลปินชาวดัชท์อาศัยและทำงานอยู่ในเมืองไทย และศิลปินไทยอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ต่างคนต่างเก็บเกี่ยวแรงบันดาลใจจากอีกแผ่นดิน

ศิลปินไทยสามคนพำนักอยู่ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และศิลปินชาวดัชท์สามคนพำนักอยู่ในประเทศไทย ร่วมแสดงงานนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยไทย-ดัชท์ ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างสองประเทศในวาระครบรอบ 400 ปีแห่งความสัมพันธ์

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้ร่วมแสดงความยินดีมายังหอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มายังประชาชนชาวไทยและคณะผู้จัดงานแสดงครั้งนี้

Rama IX Art Museum Foundation

MESSAGE FROM HIS EXCELLENCY MR. GERARD J.H.C. KRAMER,
AMBASSADOR OF THE NETHERLANDS

In the year 2004 The Netherlands and Thailand celebrate 400 years of relations. Four centuries ago the first official contacts were made between the captains of the United East India Company (VOC) and the King of Siam in Ayutthaya, the Siamese capital. With these contacts Thai and Dutch discovered new territories for trade and co-operation.

A Dutch settlement and trading post was built in Ayutthaya, opening up many windows of opportunities of human relations between both our countries. The early contacts developed from pure barter trade to wider forms of co-operation: exchange of technology in the field of shipbuilding, in water management, in transporting Thai goods to other parts of Asia and even in the field of religion in bringing Buddhist monks from Sri Lanka to Siam by VOC ships.

This co-operation and mutual understanding has brought friendship and close relations between our nations. Nowadays Thailand is exporting many products to the Netherlands, the Dutch companies are large investors in Thailand. More than two daily flights connect our countries, bringing businessmen and tourists from Europe to Asia and vice versa. Dutch artists are living and working in Thailand, Thai artists are living and working in the Netherlands, getting their inspiration from each other's cultures.

Three Thai artists (partly) living in the Netherlands and three Dutch artists (partly) living in Thailand, exhibiting in the "Contemporary Thai-Dutch Art" Exhibition in the Queen's Gallery, are symbolising the close relations between Thailand and the Netherlands in the year that we are celebrating 400 years of relationship between our countries.

It gives me great pleasure to send my congratulatory message to the Queen's Gallery, the state of the art gallery in Bangkok, to the people of Thailand and to the organisers of this exhibition.

สารจาก ดร.อานวย วีรวรรณ
ประธานคณะกรรมการบริหาร หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีความยินดีที่ได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลอง ครบรอบ 400 ปี ความสัมพันธ์ไทยและเนเธอร์แลนด์ ในปี พ.ศ. 2547 ด้วยการจัด “นิทรรศการศิลปะร่วมสมัยไทย-ดัตช์” (Contemporary Thai-Dutch Art Exhibition) โดย 3 ศิลปินไทย และ 3 ศิลปินดัตช์ ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ ประจำประเทศไทย และยังถือเป็นโอกาสอันเป็นมงคล ที่นิทรรศการนี้ได้จัดขึ้นในระหว่างที่สมเด็จพระราชินีแห่งเนเธอร์แลนด์ Queen Beatrix เสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 19-22 มกราคม 2547 อันแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ที่เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา จนถึงยุคกรุงรัตนโกสินทร์ ในปัจจุบัน โดยเริ่มต้นจากความสัมพันธ์ทางการค้าและการทูต จนได้ขยายมาสู่การแลกเปลี่ยนทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง

หอศิลป์ฯ ใคร่ขอแสดงความยินดีและขอขอบคุณศิลปินทั้ง 6 ท่าน ที่ได้นำผลงานที่มีคุณค่ามาจัดแสดงในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้สาธารณชนได้ร่วมสัมผัสกับความเหมือนและความแตกต่างทางสุนทรีย์ ความคิดและปรัชญาการใช้ชีวิตใน 2 วัฒนธรรม ผ่านมุมมองและประสบการณ์จากการที่ศิลปินไทยทั้ง 3 ได้พำนักและเคยพำนักอยู่ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และ 3 ศิลปินเนเธอร์แลนด์ ที่ได้พำนักและเดินทางระหว่างเนเธอร์แลนด์กับประเทศไทย นับว่าเป็นนิทรรศการที่มีแนวความคิดในการจัดที่น่าสนใจยิ่ง ผลงานของศิลปินแต่ละท่านได้แสดงออกถึงการผสมผสานวัฒนธรรมยุโรปกับเอเชียเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ในนามของคณะกรรมการบริหารและทีมผู้จัดนิทรรศการ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใคร่ขอขอบคุณ ฯพณฯ คุณจาตุรนต์ ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี และ ฯพณฯ เจอฮาร์ด เจ เอช ซี เครเมอร์ เอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย ที่ได้ให้เกียรติและสละเวลาอันมีค่ามาเป็นประธานร่วมในพิธีเปิดนิทรรศการครั้งนี้

นิทรรศการครั้งนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถานเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนโครงการทุกท่าน หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่สามารถนำเสนอผลงานศิลปะที่มีคุณค่าและความหมายต่อสังคมไทย อันแสดงถึงบทบาทและความสัมพันธ์ของชาติที่มีต่อสังคมโลก

MESSAGE FROM DR. AMNUAY VIRAVAN,
CHAIRMAN OF THE EXECUTIVE BOARD OF THE QUEEN'S GALLERY

The Queen's Gallery is pleased to participate in the celebrations of the 400 year anniversary of relations between Thailand and the Netherlands, which falls in 2004. It is auspicious that this exhibition will be held during the official visit to Thailand of Queen Beatrix, as Her Majesty will be in the Kingdom from January 19 to 22.

The relationship between Thailand and the Netherlands has grown and prospered from the Ayuthaya period in the 14th century to the Rattanakosin period in the present day; beginning with trade and diplomatic engagements before progressing to cultural and artistic exchanges.

The Queen's Gallery would like to express its congratulations and thanks to the six artists whose works have been selected for the exhibition. Viewing the exhibition provides the public with an opportunity to experience for themselves the inspiration and philosophy of two different civilizations through the eyes of the artists. Three are Thais who have lived and used to live in the Netherlands and three are Dutch nationals who have partly lived in Thailand. This provides an interesting perspective as the work of each artist is a synthesis of cultures based on their unique experience.

On behalf of the Executive Board and the exhibition organizers, the Queen's Gallery would like to thank H.E. Chaturon Chaisang, the Deputy Prime Minister and H.E. Gerard J.H.C. Kramer, the Netherlands Ambassador in Thailand, who have given of their valuable time to preside over the exhibition's opening ceremony.

This exhibition could not have happened without the co-operation and support of the Royal Netherlands Embassy in Thailand, the officers who had worked so hard to make it a success and our generous sponsors. The Queen's Gallery is delighted to be able to present valued and meaningful art works to the Thai public, which reflect our role and relationship in the wider global community.

Rama IX Art Museum Foundation

400 ปีแห่งความสัมพันธ์ไทย - ดัตช์

โดย อาน เก็น บรมเบลอวิส

ในปี พ.ศ. 2147 พ่อค้าชาวดัตช์ของบริษัทอีสต์ อินเดียมาเยือนกรุงศรีอยุธยาเพียงในฐานะ อาคันตุกะของพระเจ้ากรุงสยาม ในช่วงเวลา 161 ปีที่พวกเขาพำนักอยู่ในอยุธยา พวกเขาต้อง เคารพกฎหมาย และขนบของชาวสยาม

ก่อนหน้านี้ชาวดัตช์จะมีตำแหน่งหน้าที่ทางการค้าอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2151 พระเจ้า เอกาทศรถได้ตัดสินพระทัยส่งคณะทูตชาวสยามไปยังประเทศฮอลแลนด์ ขณะที่ชาวดัตช์เริ่มได้รับ ตำแหน่งในราชสำนักแห่งกรุงศรีอยุธยา คณะทูตชาวสยามได้เดินทางไปพบกับเจ้าชายมอริส ผู้เป็น เจ้าเมืองในสมัยนั้น และแวะเยือนเมืองอัมสเตอร์ดัม, ฮอร์น, เอ็นโคเวน และกรุงเฮก ในเมืองสุดท้าย นั้นเองที่พวกเขาได้เห็นการสาธิตสิ่งประดิษฐ์ใหม่ล่าสุดคือกล้องดูดาวที่พวกเขาสามารถมองเห็น หอคอยแห่งเมืองเดิร์ฟ และไลเดิน

อย่างไรก็ตามไม่มีหลักฐานใดๆ ที่บอกเล่าถึงประสบการณ์และความประทับใจของคณะทูต ชาวสยามในยุโรป หรือหากว่าเคยมี เอกสารเหล่านั้นคงได้ถูกทำลายไปพร้อมกับสภาพอากาศ หรือ ไม่ก็สงครามกับพม่า แต่โชคดีที่ข้อมูลของชาวดัตช์ยังคงถูกเก็บรักษาไว้จนกระทั่งปัจจุบัน รายงาน ประจำวันและบันทึกต้องรวบรวมเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าในอนาคต ดังนั้นบันทึก เหล่านี้จึงกล่าวถึงการเมือง ศาสนา วัฒนธรรม และกฎหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับสยามประเทศนั้นมีความยาวกว่าหนึ่งกิโลเมตร ครอบคลุมข้อมูลกิจกรรมกว่า 200 ปีของบริษัทยูไนเต็ดอีสต์อินเดีย ใน 40 แห่งทั่วภูมิภาคเอเชีย และปัจจุบันถูกเก็บรักษาไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติที่กรุงเฮก ไม่มีใครรู้ว่าเราจะสามารถค้นพบสมบัติล้ำค่าเกี่ยวกับชาวสยามและเอเชียจากเอกสารเหล่านี้ได้มากเท่าใด

แม้ว่าเมืองอัมสเตอร์ดัมจะเคยเป็นศูนย์กลางในศตวรรษที่ 17 และดัตช์ก็เคยเป็นชาติที่เรื่อง อำนาจมากที่สุดแม้ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ แต่ชาวดัตช์ไม่เคยสามารถกำหนดสถานภาพของตัวเองใน กรุงสยามได้เลย พวกเขาต้องยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขที่ต้องทำความเคารพและคุกเข่าต่อหน้า พระเจ้ากรุงสยาม เช่นในการปิดนิกิต ชาวดัตช์ 10 คนเมาและกระทำการเกินเลย และก่อกรวน ชาวบ้านและทหาร พวกเขาต้องถูกจับและขังคุก มีเพียงการให้ของกำนัลกับผู้หลักผู้ใหญ่เท่านั้น ที่จะทำให้ผู้แทนเจเรเมียส วาน วลิตปกป้องไม่ให้พวกเขาถูกประหารชีวิต แต่เขาก็ต้องผ่านพิธีกรรม ที่น่าอับอายเพื่อขออภัยโทษ และลงนามในสัญญาให้ชาวดัตช์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายและขนบของชาวสยาม

บางทีอาจไม่มีชาวตะวันตกชาติใดที่อยู่ในกรุงศรีอยุธยานานเท่าชาวดัตช์ พวกเขารอดพ้น การปฏิวัติในปีพ.ศ. 2231 ที่นำมาซึ่งจุดจบของรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ การประหารชีวิตพลคอน ข้าราชการบริพารคนโปรด รวมถึงการเข้าสู่รัชสมัยของพระเจ้าเพทราชา และการขับไล่ชาวตะวันตกออกไป แม้ว่าชาวดัตช์ได้ออกจากประเทศก่อนการล่มสลายของกรุงศรีอยุธยาในปีพ.ศ. 2310 แต่ยังคง ติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง หลังจากการตั้งราชธานีแห่งใหม่ในกรุงเทพมหานครเมื่อปี พ.ศ. 2325 ในช่วงปลายทศวรรษ พ.ศ. 2393 พวกเขาเข้าร่วมกับชาติตะวันตกอื่นๆ ตามสนธิสัญญาเบริง (2398) และได้ทำสัญญาตกลงร่วมกันในปีพ.ศ. 2403 ครานี้พวกเขาและชาติอื่นๆ ตระหนักว่าตนเป็น ตัวแทนชาติล่าอาณานิคมและไม่ต้องทำให้ชาวดัตช์ต้องอยู่ในระบบการปกครองเดียวกับคนในชาติไทย

พวกเขาสามารถปกป้องผู้ที่ถือสัญชาติดัตช์ทุกคนซึ่งถือว่าเป็นสิทธิพิเศษ ชาวดัตช์บางส่วนเรียก ตนเองว่าเป็นชาวเมืองผู้พัฒนาแล้ว ในขณะที่สยามประเทศยังคงเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน และในปี พ.ศ. 2418 กองสุลชาวดัตช์ก็ได้กระทำการเกินเลยทำให้ชาวสยามขอให้เพิกถอนเขาจากตำแหน่ง เนื่องจาก เขาได้ออกเอกสารสัญชาติดัตช์ให้คนไทยมากเกินไป หรืออาจจะทำรายได้จากการกระทำนั้น

สถานการณ์ชาวดัตช์เป็นไปอย่างน่ายอกเยงภายใต้การปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ท่านทรงเสด็จเยือนชาวในปีพ.ศ. 2414 (และในปีพ.ศ. 2439 และอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2444) และคณะบริหารชาวดัตช์ในชวาได้กลายมาเป็นแบบอย่างในการปฏิรูปราชวงศ์ จักริภายหลังปีพ.ศ. 2435 ท่านทรงดำริสให้นาวีศวกรชาวดัตช์เข้ามายังประเทศไทยเพื่อตรวจสอบ ความเป็นไปได้ที่จะควบคุมระบบน้ำให้พื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง และวิศวกรผู้เฒ่าที่กลายเป็นผู้ก่อตั้ง และเป็นผู้ว่าการคนแรกของหน่วยงานการประปา ทุกวันนี้จะมีสักกี่คนที่ล่วงรู้ว่าชื่อ “ประตูนํ้า” ของ แหล่งที่หน่วยที่สุดใหญ่ในกรุงเทพมหานครนั้นได้มาจากประตูที่นายช่างคนนี้ได้สร้างขึ้นในคลองแสนแสบในปี พ.ศ. 2451

ในศตวรรษที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและดัตช์ได้เกี่ยวพันกับสถานการณ์โลกมากขึ้น แม้ว่ากาออพพะจะไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับเมืองไทย สยามประเทศในขณะนั้นยังไม่ได้มีการเคลื่อนไหว มากนักในครึ่งหลังของศตวรรษที่ 19 มีเพียงชาวจีนเท่านั้นที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

คนไทยไม่ได้ย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศฮอลแลนด์มากนัก และมีชาวดัตช์จำนวนไม่มาก เดินทางมายังประเทศไทยเพื่อทำงานเพียงระยะสั้น ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ชาวดัตช์และอินโด- ดัตช์จำนวน 18,000 คนถูกนำมายังประเทศไทยเพื่อสร้างทางรถไฟที่เชื่อมกับประเทศพม่า มากกว่า 3,000 คนได้เสียชีวิตระหว่างนั้น และประมาณ 1,200 ถึง 2,000 คนได้แต่งงานกับหญิงไทยและนำ ภรรยากลับไปยังประเทศตน แต่หญิงไทยกลุ่มนี้ก็ยังคงเป็นกลุ่มเล็กเกินกว่าที่จะเป็นที่สังเกตในช่วงเวลา ที่มีชาวอินโดนีเซียอพยพเข้าสู่ประเทศฮอลแลนด์เป็นจำนวนมากในช่วงเวลานั้น แต่คนกลุ่มนี้นับได้ ว่าเป็นคนไทยกลุ่มแรกที่ย้ายเข้ามายังยุโรป

นับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2513 คนกลุ่มนี้ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากการย้ายถิ่นฐาน เพราะการแต่งงาน ในปัจจุบันคาดว่าคนไทยประมาณ 15,000 คน ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้นในประเทศเนเธอร์แลนด์ ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา

อาหารไทยเริ่มเป็นที่รู้จักในวงกว้าง เนื่องจากมีคนไทยและคู่สมรสไทย-ดัตช์ทำธุรกิจ ร้านอาหารไทยกว่า 100 ร้าน “ต้มยำ” และ “ผัดไทย” ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาดัตช์ และ ไม่เพียงแต่บริษัทดัตช์เท่านั้นที่เข้าสู่ประเทศไทยปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากประเทศไทยนั้นมีให้เห็นในทุกๆ ที่ ไม่ว่าจะเป็นข้าวหอมมะลิ หมูไม่ แกงพแนง ไก่ไทย ต้มยำไก่ น้ำปลา น้ำจิ้มไก่ หรือแม้แต่ กระทั่งแดงที่กลายเป็นเครื่องดื่มยอดนิยมในกลุ่มวัยรุ่นดัตช์

Rama IX Art Museum Foundation

400 YEARS OF THAI-DUTCH RELATIONS

HAN TEN BRUMMELHUIS

When in 1604 the first Dutch VOC (East India Company) merchants visited Ayutthaya they could only enter as guests of the King of Siam. In the 161 years they stayed in Ayutthaya more or less permanently, they had to respect Siamese law and custom.

Before the Dutch in 1608 had opened an official trading post, King Ekathotsarot had made the decision to send a mission of Siamese ambassadors to Holland. While the Dutch started to acquire a position in the court circles of Ayutthaya, Siamese ambassadors went to see the Stadtholder, Prince Maurice, and visited Amsterdam, Hoorn, Enkhuizen and The Hague. In the last city they saw a demonstration of the newly invented telescope, through which they could spot the towers of Delft and Leiden.

No documents have been kept that tell us about the experiences and impressions of these first Siamese ambassadors to Europe. In case these documents ever existed, they have been destroyed through the climate or during the wars with the Burmese. Luckily Dutch sources had a better fate. Not only did the VOC servants belong to a paper producing bureaucracy, but substantial parts of their writings have been kept until today. Their daily reports and journals had to include descriptions of all the events and circumstances that could influence the prospects for trade. Therefore they deal with politics, religion, culture and law. The information about Siam is, however, distributed over more than one kilometer of standing folio volumes that cover 200 years of VOC activities in their more than forty settlements in Asia and now are kept at National Archives in The Hague. Nobody can be sure what treasures about Siamese or Asian history can be dug up from these documents in the future.

Although we can for a very short period consider Amsterdam as the capital of the 17th century and the Dutch perhaps as the most powerful nation, the Dutch were at that time never able to enforce their conditions on Siam. They had to accept - reluctantly - that they had to bow or even to kneel for the Siamese king. Telling is the so-called picnic incident. Ten drunken Dutchmen went too far by disturbing local population and the king's soldiers. Then they were captured and imprisoned. Only by giving presents to several influential persons director Jeremias van Vliet could prevent their execution. But he had to accept to go through a humiliating ritual of asking a royal pardon and to sign a declaration that in future the Dutch would obey Siamese laws and customs.

Probably no Western nation was present in Ayutthaya as long as the Dutch. They even survived the revolution of 1688 - not the 'glorious' but the Siamese one, that brought the end of King Narai's reign, the execution of his favorite Phaulcon, the accession of King Phetracha and the extradition of most Westerners. The Dutch fled before the fall of Ayutthaya in 1767, but kept themselves informed about what was going on after the establishment of the new capital Bangkok in 1782. In the late 1850s they joined the Western nations that followed the example of the Bowring Treaty (1855) and concluded in 1862 their own agreement. This time, however, they (and the other Europeans) knew that they represented a colonial empire and were unwilling to expose

Dutch nationals to the justice and sense of equity of a heathen nation. They were able to enforce their own jurisdiction over everybody who claimed Dutch citizenship, the so-called principle of extraterritoriality. Some of the Dutch identified themselves with the progress of civilization and considered Siam as uncivilized and primitive. In 1875 the Dutch consul went too far and the Siamese asked to withdraw him. Apparently he had been too generous in issuing Dutch citizenship and possibly had made some money in selling it.

Under King Chulalongkorn Siam became to the Dutch more respectable. The king visited Java in 1871 (and in 1896 and 1901 again) and the Dutch administration of Java has been one of the models that inspired the great Chakri reformation after 1892. It was the King's insistence that brought a Dutch engineer to Thailand to investigate the potential for water control in the Central Valley. This engineer became the founder and first director of the Royal Irrigation Department. Who knows these days that one of the busiest areas of Bangkok (Pratunam, 'watergate') got its name from the locks this engineer constructed around 1908 in Khlong Saen Saeb?

In the twentieth century Siamese-Dutch relations became more and more interwoven with global relations. Although migration is familiar to Thailand, Siam remained outside the big migration movements of the second half of the 19th century - only Chinese came in great numbers to Thailand. Thai did not move to Holland and the Dutch went only in very small numbers to Thailand for temporary jobs. During World War II 18.000 Dutch and Indo-Dutch men were brought to Thailand to work on the railway connection with Burma and more than 3.000 died there. Their extended stay after WW II led to one of the very first overseas migrations of the Thai. Somewhere between 1200 and 2000 Dutch citizens married with Thai girls and took them home. This group remained almost invisible within Dutch society since the scene after the war was completely dominated by migrants from Indonesia. This group must, however, be considered as one of the first Thai migration communities in Europe.

Since the 1970s this group increased substantially, mainly through marriage migration. Now the Thai community in the Netherlands is estimated as having around 15.000 persons. Together with the development of tourism from the Netherlands (and other countries) to Thailand, this has made Thailand more and more noticeable within Dutch society during the last two decades. We can perceive the expansion of Thai food everywhere. More than hundred Thai restaurants are run by Thai or mixed Thai-Dutch couples. These days tom yam or phad thai are becoming part of the Dutch language. No longer only Dutch companies enter the Thai market, Thai products are in every Dutch supermarket, like pandan rice (khao hom mali), bamboo shoots, Thai green curry, Siam chicken, Thai coconut soup (tom kha), nam pla, sweet chilly sauce (nam chim kai) and, not in the last place, Red Bull (krathing daeng) which managed to become a popular drink among Dutch youth.

Rama IX Art Museum Foundation

400 JAAR THAIS-NEDERLANDSE BETREKKINGEN

HAN TEN BRUMMELHUIS

Toen de eerste VOC kooplieden in 1604 Ayutthaya bezochten betraden ze Siam als gasten van de koning. Gedurende de 161 jaar waarin ze met geringen onderbrekingen in Ayutthaya verbleven zouden ze zich moeten houden aan de Siamese wetten en gewoonten.

Al voordat de Nederlanders in 1608 een officiële handelspost hadden geopend, had koning Ekathotsarot besloten een gezantschap van Siamese ambassadeurs naar Holland te sturen. Terwijl de Hollanders zich geleidelijk een plaats verwierven in de hofkringen van Ayutthaya, waren de Siamese ambassadeurs te gast bij de Stadhouder, Prins Maurits, en bezochten ze Amsterdam, Hoorn, Enkhuizen en Den Haag. In de laatste stad zagen ze een demonstratie van de toen pas uitgevonden telescoop, waarmee ze de torens van Delft en Leiden konden waarnemen.

Er zijn geen documenten bewaard gebleven die ons iets vertellen over de ervaringen en de indrukken van deze eerste Siamese ambassadeurs naar Europa. Als zulke documenten al hebben bestaan dan zijn ze vernietigd door het klimaat of in de oorlogen met de Birmezen. De Nederlandse bronnen hebben het er beter van af gebracht. Niet alleen maakten de VOC dienaren deel uit van een papier producerende bureaucratie, een aanzienlijk deel van hun geschriften is bovendien bewaard gebleven. Hun rapporten en dagregisters moesten alle gebeurtenissen en omstandigheden vermelden die van invloed waren op de kansen voor handel. Ze gaan daarom over politiek, religie, cultuur en recht. Wat op Siam betrekking heeft is echter verspreid over een meer dan een kilometer lange rij van staande foliobanden die het resultaat zijn van 200 jaar VOC activiteit in meer dan veertig nederzettingen in Azië en die nu bewaard worden in het Algemeen Rijksarchief in Den Haag. Niemand kan met zekerheid zeggen welke schatten over de Siamese of Aziatische geschiedenis in de toekomst nog uit deze documenten zullen worden opgegraven.

Hoewel we Amsterdam gedurende een zeer korte periode als de hoofdstad van de zeventiende eeuw kunnen beschouwen en de Hollanders toen misschien de machtigste

natie waren, de Nederlanders zijn echter nooit in staat geweest aan de Siamezen hun wil op te leggen. Ze moesten - met tegenzin - accepteren dat ze hadden te buigen of zelfs te knielen voor de Siamese koning. Veelzeggend is het zogenaamde picnic-incident. Een tiental dronken Hollanders maakte het te bont en viel de bevolking en de soldaten van de koning lastig, waarop ze werden ingerekend en gevangen gezet. Alleen door geschenken te geven aan verschillende invloedrijke personen kon de opperkoopman Jeremias van Vliet hun executie voorkomen. Hij moest zich echter laten welgevalen een vernederend ritueel te ondergaan om de koning om vergiffenis te vragen en hij had de verklaring te ondertekenen dat in de toekomst de Hollanders de Siamese wetten en gewoonten zouden gehoorzamen.

Waarschijnlijk is geen Westerse natie zo lang in Ayutthaya aanwezig geweest als de Hollanders. Ze hebben zelfs de revolutie van 1688 overleefd - niet de 'glorious revolution' maar de Siamese, die het einde inhield van de regeerperiode van Koning Narai, de executie van zijn gunsteling Phaulcon, de opvolging door Koning Phetracha en de verbanning van de meeste westerlingen. De Hollanders ontvluchtten Ayutthaya vóór haar val in 1767, maar bleven op de hoogte van wat er gaande was na de vestiging van de nieuwe hoofdstad Bangkok in 1782. Aan het einde van de vijftiger jaren van de negentiende eeuw sloten ze zich aan in de rij van Westerse naties die het voorbeeld van het Bowring Verdrag (1855) volgden en sloten in 1862 een eigen overeenkomst met Siam. Maar deze keer wisten zij (en de andere Europeanen) zich de vertegenwoordiger van een koloniaal rijk en waren ze niet bereid Nederlandse onderdanen bloot te stellen aan het recht en het rechtvaardigheidsgevoel van een heidense natie. Ze wisten hun eigen rechtspraak af te dwingen over iedereen die aanspraak maakte op het Nederlandse burgerschap, het zogenaamde beginsel van extraterritorialiteit. Sommige Hollanders vereenzelvigden zichzelf met de vooruitgang van de beschaving en beschouwden Siam als onbeschaafd en primitief. In 1875 ging de Nederlandse consul te ver en vroegen de Siamezen zelfs hem terug te trekken. Blijkbaar was hij al te royaal geweest in het

Rama IX Art Museum Foundation

toekennen van Nederlands burgerschap en wellicht had hij er ook nog geld aan verdiend.

Onder Koning Chulalongkorn werd Siam voor de Hollanders weer een respectabele natie. De koning bezocht Java in 1871 (en opnieuw in 1896 en 1901) en het Nederlandse bestuursstelsel van Java is een van de voorbeelden geweest voor de grote Chakri hervormingen van na 1892. Omdat de koning erop stond werd het een Nederlandse ingenieur die naar Thailand kwam om de mogelijkheden voor waterbeheersing in de Centrale Vlakte te onderzoeken. Deze ingenieur werd de oprichter en eerste directeur van het Royal Irrigation Department. Wie weet er vandaag nog dat een van de drukste gebieden van Bangkok (Pratunam, 'waterdeur') zijn naam dankt aan de sluizen die deze ingenieur rond 1908 in Khlong Saen Saeb heeft aangelegd?

In de twintigste eeuw versmolten de Siamees-Nederlandse relaties steeds meer met globale betrekkingen. Hoewel migratie een bekend verschijnsel is in Thailand, hield Siam zich buiten de grote migratiestromen van de tweede helft van de 19e eeuw - alleen de Chinezen kwamen in grote aantallen naar Thailand toe. De Thai trokken niet naar Holland en de Nederlanders kwamen slechts in kleine aantallen voor tijdelijk werk naar Thailand. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden 18.000 Nederlanders (waaronder vele Indo-Europeanen) naar Thailand gebracht om aan de spoorwegverbinding naar Birma te werken en meer dan 3.000 stierven er. Hun verblijf in Siam na de oorlog leidde tot een van de eerste overzeese migraties van de Thai. Tussen de 1200 en 2000 Nederlandse burgers huwden met Thaise vrouwen en namen hen mee naar huis. Deze groep bleef bijna onzichtbaar binnen de Nederlandse samenleving omdat de publieke opinie alleen oog had voor de uit Indonesië afkomstige migranten. Deze groep moet echter beschouwd worden als een van de eerste Thaise migratiegemeenschappen in Europa.

Sedert de jaren zeventig is deze groep aanzienlijk toegenomen, vooral door middel van huwelijksmigratie. Thans wordt de Thaise gemeenschap in Nederland geschat op rond de 15.000 personen. Mede door de ontwikkeling van het toerisme vanuit Nederland

(en andere landen) naar Thailand is binnen de Nederlandse samenleving Thailand in de laatste twee decennia steeds meer zichtbaar geworden. Overal kunnen we de verbreiding van het Thaise eten waarnemen. Meer dan honderd Thaise restaurants zijn opgezet door Thais of gemengd Thai-Nederlandse paren. Vandaag en de dag zijn tom yam en phad thai deel van de Nederlandse taal geworden. En het zijn nu niet alleen Nederlandse bedrijven die de Thaise markt penetreren, in elke Nederlandse supermarkt zijn producten uit Thailand te vinden, zoals pandan rijst (khao hom mali), bamboescheuten, Thaise groene curry, Siam kip, Thaise kokosnoot soep (tom kha), nam pla, zoete chili saus (nam chim kai) en niet in de laatste plaats Red Bull (krathing daeng), dat er in korte tijd in geslaagd is onder Nederlandse jongeren een populaire drank te worden.

Rama IX Art Museum Foundation

CONTEMPORARY THAI-DUTCH ART

ภูเขาดัทช์ งานนามธรรมเรขาคณิต คนนั่งหันหลัง งานเพ้นท์ผ้าไหมอีสาน ชีวิตไทย เอเซีย
ความรู้สึกแรกเห็นชวนให้ตัวเราสงสัยว่าส่วนผสมเหล่านั้นจะเข้ากันได้อย่างไรในนิทรรศการศิลปะ

นิทรรศการ Contemporary Thai-Dutch Art จัดขึ้นเนื่องในโอกาสครบรอบ 400 ปี ความสัมพันธ์ไทย-เนเธอร์แลนด์ เป็นการแสดงผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรมและภาพพิมพ์ โดยศิลปินของทั้งสองประเทศ จุดที่น่าสนใจของนิทรรศการนี้ ไม่ได้มีอยู่เพียงแค่ว่าเป็นการนำเอา งานของศิลปินแต่ละชาติมาแสดงคู่กันเท่านั้น แต่ประเด็นเด่นกลับอยู่ที่ “การสลับสับเปลี่ยน” ระหว่างศิลปินไทยและเนเธอร์แลนด์

“การสลับสับเปลี่ยน” ที่ว่านี้คือ การที่ 3 ศิลปินไทย ไปใช้ชีวิตและได้แรงบันดาลใจในเนเธอร์แลนด์ (ยกเว้น มรกต นาคสินธุ์ ที่ใช้ชีวิตอยู่ระหว่างเนเธอร์แลนด์ เบลเยียม และไทย) ในด้านกลับกัน 3 ศิลปินชาวเนเธอร์แลนด์ ได้มาใช้ชีวิตและทำงานศิลปะที่มีบางสิ่งเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และไทย ไม่เพียงแต่การเปลี่ยนที่อยู่อาศัยจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่ศิลปินทั้งหมดทั้งนี้ ยังได้สร้างงานในแนวทางที่สลับสับเปลี่ยนระหว่างเอเชียกับยุโรปอีกด้วย

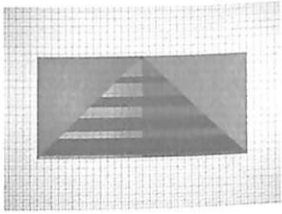
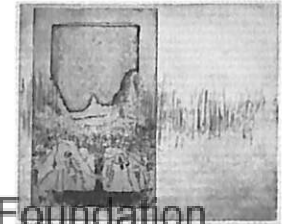
โดยทั่วไปแล้ว ชาวไทยและชาวเอเชีย โดยเฉพาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มักจะมีแนวโน้มทางรสนิยมที่ออกไปในด้านจิตวิญญาณลึกลับที่เกี่ยวกับภูตผีปิศาจอำนาจลึกลับ มักจะชอบใช้สีสันสดใสฉูดฉาดในการแต่งกายและการตกแต่งบ้านเรือน รูปทรงในภาพเขียนมักจะใช้เส้นและลวดลายที่ออกไปในแนวที่เป็นธรรมชาติอิสระ และดูไร้ระเบียบในหลายๆ กรณี

ศิลปินไทยที่ฝึกฝนทักษะพื้นฐานเชิงช่างแนวประเพณีผสมกับศิลปะสมัยใหม่อย่าง **ขวลิตรเสริมปรุสุข** และ **ภาณี มีทองคำ** เมื่อได้ศึกษาศิลปะต่อในเนเธอร์แลนด์ ระหว่างทศวรรษ 1950-1960 ได้สร้างงานที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากบุคลิกแบบไทยๆ หรือเอเชียโดยทั่วไป ผลงานนามธรรมของศิลปินทั้งสองเกิดจากการขบคิด การออกแบบและลงมือทำอย่างระมัดระวัง เริ่มไปด้วยระเบียบแบบแผน มีความแน่นอนแม่นยำ ซึ่งตามความเข้าใจของคนทั่วไป นี่คือนุคลิกของชาวตะวันตก

ผลงานที่ขวลิตรนำมาแสดงในครั้งนี้เป็นภาพภูเขาในแบบนามธรรม ที่พัฒนามาจากงานเมื่อ 10 ปีที่แล้ว มีชื่อชุดว่า “Dutch Mountain” ภูเขาของขวลิตรในชีวิตจริงนั้นไม่มี ประเทศเนเธอร์แลนด์มีท่าเลอยู่ไม่กี่ที่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล ไม่มีภูเขา ขวลิตรจึงสร้างภูเขานามธรรมเรขาคณิตเป็นของขวลิตรมอบให้แก่เนเธอร์แลนด์ ประเทศที่เป็นบ้านที่สองของเขา “ดัชท์ เมทาเน” เป็นภูเขาที่เป็นระบบระเบียบสวยงามเรียบง่าย เป็นรูปทรงสามเหลี่ยมที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม ซึ่งซ่อนอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่อีกชั้นหนึ่ง ราวกับว่าภูเขาแต่ละลูก (1 ลูกต่อ 1 ภาพ) ได้รับการปกป้องอย่างจริงจัง ชิงชิง

หากดูอย่างผิวเผิน ผลงานชุดนามธรรมเรขาคณิต ของภาณีจะคล้ายคลึงกับภาพนามธรรมของขวลิตร แต่ในความเป็นจริงแล้ว จิตรกรรมอะคริลิกผสมดินสอของภาณีจะมีความสลับซับซ้อนมากกว่าขวลิตรอยู่มาก เส้นแกนโครงสร้างหลักในภาพของภาณีจะมีทิศทางหักเห ดัดเจี๊ยง มีลูกเล่นที่ลื่นไหลกว่าขวลิตรที่เน้นความเรียบง่ายกว่ามาก ผลงานของภาณีจึงมีรสชาติที่ต่างออกไปจากขวลิตรตรงที่มีสีสันมากกว่า และท่ามกลางความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเส้นตรงและรูปทรงเรขาคณิตยังมีการลื่นไหลต่างๆ ของเส้นโครงสร้าง เป็นความงามของความเป็นระเบียบ ที่แฝงความเคลื่อนไหวเอาไว้

ศิลปินไทยอีกคน แม้จะไปศึกษาอยู่ในประเทศเบลเยียม (ระหว่างปี 1996-1998) แต่ผลงานของ **มรกต นาคสินธุ์** ยังมีกลิ่นอายแบบไทยๆ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่มาก และมรกตก็ไม่ได้เน้นจำเพาะว่าเป็นไทยในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง ภาพคนของมรกตมักจะเป็นภาพเขียนคนต่างๆ ในระยะใกล้

Rama IX Art Museum Foundation

เป็นภาพในอิริยาบถและแง่มุมต่างๆ ที่พิเศษ บ้างก็เรียบง่าย เช่นภาพคนนั่งหันหลัง บ้างก็ซับซ้อน เช่น ภาพคนหลายคนที่อยู่ใกล้กันจนดูแปลกตา

จิตรกรรมสีน้ำมันของมรกต แม้จะเป็นภาพคน แต่ด้วยปัจจัยหลายๆ ประการ ได้ทำให้ภาพคนของเขามีคุณลักษณะในเชิงนามธรรมอย่างรุนแรง ด้วยการจัดวางท่าทางต่างๆ ด้วยมุมมอง และที่สำคัญคนในทุกๆ ท่าจะไม่เคยหันหน้ามาสบตากับคนดูเลย ด้วยการจัดให้พื้นหลังเป็นพื้นที่ว่างไม่บ่งบอกสถานที่จำเพาะ การให้สีสันและการไม่เน้นฝีแปรง ทำให้ภาพของเขานิ่งเงียบแต่ไม่เบาหวิว

ในส่วนของศิลปินชาวเนเธอร์แลนด์ทั้งสาม แร้งบันดาลใจในงานศิลปะของพวกเขาจากประสบการณ์ในเอเชีย **ชวต บัคเคอร์ (Sjoerd Bakker)** ภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะร่องลึกของเขา มีความสวยงามแบบโปร่งสบาย เป็นภาพทิวทัศน์ที่ไม่น่าให้รู้สึกเบื่อกับภาพทิวทัศน์ที่ศิลปินได้แสดงให้เห็น บัคเคอร์กล่าวว่า แร้งบันดาลใจของเขานั้น “มาจากสิ่งที่พบเห็นในท้องถนนโดยเฉพาะถนนที่เงียบสงบในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

ภาพพิมพ์ของบัคเคอร์ ได้แสดงให้เห็นว่าตัวศิลปินมีความหลงใหลในภาพพิมพ์แม่พิมพ์ไม้ ลุกสว่าง ยุติโดยะ ของญี่ปุ่น ในศตวรรษที่ 18-19 ทั้งแนวการจัดวางองค์ประกอบภาพในแนวตั้ง ที่มีหน้าแคบแต่ยืดสูง การพรรณนาภาพชีวิตคนในทิวทัศน์อันสงบงามแต่ยิ่งใหญ่ และการใช้ตราประทับกำกับเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัว

เลดี้ ลีอา เอ็ม เอ คิงยอน ลาร์อักเคอร์ (Lady Lea M.A. Dingjan Laarakker) มีความเป็นสตรีที่เด่นชัด นับตั้งแต่การศึกษาในเรื่องการออกแบบสิ่งทอ และต่อมาได้มีส่วนร่วมกับการบ้านหมู่บ้านร้างไว้ในภาคอีสาน ทำการพัฒนาการผลิตผ้าไหม เลดี้ ลาร์อักเคอร์ ได้ใช้ผ้าไหมเป็นวัสดุสำคัญในการทำงานจิตรกรรมของเธอ ภาพที่ขบเขียนมักจะเป็นภาพนามธรรม มีทั้งลายเส้นและฝีแปรง โดยมากจะมีความเป็นอิสระลื่นไหลไปมาอย่างเป็นธรรมชาติลุ่มลึกที่ซับซ้อนจะเป็นสิ่งที่พบเห็นในธรรมชาติ เป็นสิ่งที่แสดงถึงพลัง เช่น สีแดง ทอง ดำ และเหลืองเข้ม ผลงานชุดที่นำมาแสดงในนิทรรศการไทย-เนเธอร์แลนด์คราวนี้ เลดี้ ลาร์อักเคอร์ เขียนเป็นภาพที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ภาพดอกไม้ ภาพธรรมชาติ และธงชาติของทั้งสองประเทศ

ยอน มอนเตน (Jon Montyn) ภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะของเขา แม้จะไม่ได้แสดงเรื่องราวไม่เล่าเรื่อง ไม่ได้บ่งบอกถึงประเทศไทยและเอเชียอย่างเฉพาะเจาะจง แต่การใช้รูปทรงแบบธรรมชาติการจัดวางที่เป็นอิสระสีสันที่ดูสดและร้อนแรงในบางภาพ ชวนให้คิดว่าผลงานของ ยอน มีความโน้มเอียงไปในบรรยากาศเมืองร้อนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความรู้สึกแรกที่ได้เห็นรายชื่อศิลปิน ประวัติภูมิหลังและผลงานของศิลปินทั้งหมด อาจทำให้เรารู้สึกงุนงงว่า พวกเขาอาศัยอยู่ในนิทรรศการเดียวกันได้อย่างไร เพราะต่างคนต่างมีเรื่องราวและแนวทางที่แตกต่างกันมาก แต่หากมองให้ลึกลงไป เราจะพบว่านิทรรศการศิลปะที่จัดขึ้นในโอกาส 400 ปี ความสัมพันธ์ไทย-เนเธอร์แลนด์นี้แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมแบบ “สลับสับเปลี่ยน” ไทยผสมดัทช์ หรือไทยกลายเป็นดัชท์ และดัชท์ได้ซึมซับเอาบางอย่างที่เป็นไทย และเอเชียเข้าไปอย่างมากพอสมควรเลยทีเดียว

หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

CONTEMPORARY THAI-DUTCH ART

A Dutch mountain, an abstract geometric artwork, a portrait of a man turning back, Isaan silk painting, Thai lives, Asia lives. The first impression when hearing them is how they are blended into one art exhibition?

The Contemporary Thai-Dutch Art Exhibition - an exhibition of drawing and painting - marks the 400th Anniversary of Thailand and the Netherlands relationship. Its highlight does not include only the masterpieces of the artists from both nations but the ability of both Thai and Dutch masters to 'mix' their artworks.

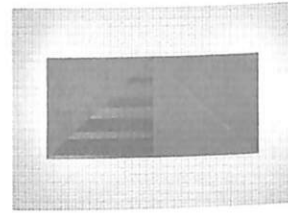
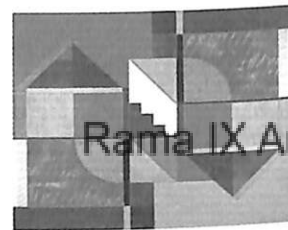
The 'cross-cultural path' began when the three Thai artists lived and were inspired in the Netherlands (except for Marakot Naksin who lived in three countries: the Netherlands, Belgium, and Thailand). Meanwhile three Dutch artists spent part of their lives and produced some artworks that involved Southeast Asia and Thailand. Six of them didn't exchange only where they lived but also how they produced their artworks.

Drawings by Thai and Asian artists are normally made with free, natural and untidy lines and designs. That result from the fact that they tend to like mysteries or something about spirits, dress up or even decorate their houses very colourfully. However, that is not a preferred style of Chavalit Sermprungsuk and Phanee Meethongkum who have been skilled with both traditional and modern art basic theories. They had lived in the Netherlands between 1950's and 1960's and had produced some artworks with a new style - the style that has thinking, planning, designing processes. Each process is taken step by step, carefully and strategically. To all understanding this is Western style.

In this exhibition, Chavalit presents 'Dutch Mountain' that he has adapted from his own work 10 years ago. This drawing is abstract and unreal as the Netherlands has no mountains due to its geographical location as an under sea-level country. Chavalit wishes to present this drawing as a gift to the Netherlands, his second home country. The 'Dutch Mountain' is in a triangle shape framed in two relative quadrilateral layers. Each mountain looks as if it was protected.

With a quick look, the abstract geometric painting series by Phanee looks quite similar to the abstract painting by Chavalit. However, acrylic-cum-pencil painting by Phanee is more complicated with more tricks in the painting. Amidst the systematic lines and geometric shapes, there seems to be movement of structure lines hidden.

Morakot Naksin is another Thai painter who spent some years (1996 - 1998) out of Thailand in Belgium. However, the works he has produced have the atmosphere of Thailand and Southeast Asia. He never emphasises on any specific part of Thailand. Morakot likes to portray a person at a very close

look and in many poses, some easy to understand like a portrait of a person's back and some complicated like a portrait of people sitting very close to each other.

Oil paintings by Morakot are mainly portraits. But with various poses and different angles, the portraits look seriously abstract and more importantly, they never meet the eyes of the viewers at all. The way that he keeps background clear, full colour shades with a slight of brush makes the portraits look peaceful but not light.

Similarly, three Dutch artists have also been inspired by the experiences they received while in Asia.

Sjoerd Bakker's prints from engraved metal block make the viewers feel comfortable with the life and view that he presents. He said "my inspirations came from what I have passed including the peaceful streets in Southeast Asian countries".

For Bakker's collection, we can clearly understand that Bakker is seemingly obsessed with prints from wooden block produced by Japan's Yuki Yo-e, artist in 18th - 19th centuries, considering the portrait composition setting, the narration of human being's life in a peaceful scenery and the use of personal emblem on his prints.

Lady Lea M.A. Dingjan Laarakker has had a profound interest in textile design. Later she had a chance to help Isaan's Rang-Khai villagers to develop Thai silk weaving. Silk fabric is mainly used in her artistic works, mostly abstract. She likes to draw lines and use brushes that seem to move in a natural way. Colours used are what are seen in natures that express power, for example, red, gold, black, and yellow.

In this exhibition, she will present a series of more natural paintings such as flowers, the nature, and national flags of both countries.

Jan Montyn's works from metal printing block, though not narrating Thailand and Asia in particular, tend to make viewers think of the warm climate in Southeast Asia, with the natural look, free form and bright and warm colours.

The first impression we might have when seeing the names of the six artists together with their backgrounds, and their works is how and why they are blended into the same exhibition as they seem to have different styles. But with a deeper look and thought, we will understand that the theme of this exhibition is to show cultural exchange in a 'switched way' that is the Thais living in the Netherlands vs the Dutch living in Thailand. Especially Dutch artists who have absorbed cultures of Thailand and Asia.

The Queen's Gallery, Bangkok.